

РЕШЕНИЕ

№ 19

гр. София, 04.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Здравка Иванова

Членове: Цветомира П. Кордоловска
Дачева
Теодора Иванова

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Теодора Иванова Въззивно гражданско дело
№ 20211100514269 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от ответницата по иска Л. М. А., чрез адв. П. М., срещу решение № 20168451 от 05.08.2021 г. по гр.д. № 41764/2020 г. на СРС, 82 състав, **в частта**, с която е признато за установено, по реда на чл. 422 ГПК, в отношенията между страните, че ответницата дължи на ищцовото дружество „Т.С.“ ЕАД следните суми: 1/. на основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 150 ЗЕ - сумата **976,51 лв.**, представляваща цена на доставена в периода 01.05.2016 г. - 30.04.2019 г. топлинна енергия и на извършена в периода 01.02.2017 г. - 30.04.2018 г. услуга за дялово разпределение, ведно със законната лихва от 15.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане; 2/. на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД – сумата **199,34 лв.** обезщетение за забавено плащане, за периода 15.09.2017 г. – 28.05.2020 г., на цената на доставена топлинна енергия, и за забавено плащане, за периода 31.03.2017 г. – 28.05.2020 г., на цената на услугата дялово разпределение на топлинна енергия за топлоснабден имот в гр. София, ж.к. ****, аб. № 150824, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 23.06.2020 г. по гр.д. № 24127/2020 г. на СРС, 82 състав, както и **в частта**, с която Л. М. А. е осъдена да заплати на „Т.С.“ ЕАД, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 251,69 лв. разноси в производство.

Твърди се недължимост на сумите. По отношение на главницата за доставена топлинна енергия се излага, че противно на приетото в СТЕ, в имота не е бил извършван

реален отчет, а топлинната енергия за битово горещо водоснабдяване е била начислена на максимална мощност, при липса на достъп до имота. По отношение на главницата за услугата дялово разпределение се твърди, че първоинстанционният съд се е произнесъл по непредявен иск, а отделно от това, по делото не било доказано какви са разходите на дружеството за дялово разпределение, как е определен размерът на дължимите суми за дялово разпределение и кога е настъпил падежът им. Също така се излага, че дружеството за дялово разпределение не било вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и нямало сключен писмен договор между него и потребителите в сградата – ЕС, тъй като приложеният по делото договор за избор на дружество за дялово разпределение бил изтекъл много преди процесния период, както и че изводът за дължимостта на сумата за дялово разпределение противоречи на чл. 186, ал. 2 ЗЗД. По отношение на вземането по чл. 86, ал. 1 ЗЗД върху главницата за доставената топлинна енергия се излага, че чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ОУ са нищожни на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП, като противоречащи на общия принцип за добросъвестност, установен в чл. 143, ал. 1 ЗЗП. По отношение на вземането по чл. 86, ал. 1 ЗЗД върху главницата за услугата дялово разпределение се твърди, че същата се дължи след надлежно направена покана за заплащането ѝ, каквито доказателства по делото нямало. Иска се отмяна на решението на районния съд в обжалваната част и присъждане на разноски за въззивната инстанция.

С отговора на въззивната жалба ищцовото дружество „Т.С.“ ЕАД излага твърдения за правилност на първоинстанционното решение и иска потвърждаването му. Твърди, че в случая е било доказано, че процесният имот е бил топлоснабден, че ответницата е клиент на топлинна енергия по смисъла на чл. 153, ал. 1 ЗЕ и като такъв е била длъжна да монтира средства за дялово разпределение и да заплаща цена за топлинна енергия, както и че от приетите по делото експертизи бил установен реалният размер на простираната топлинна енергия и не било доказано плащането на дължимите суми. Сочи се, че цената на услугата дялово разпределение се определя съгласно чл. 36 ОУ от 2016 г. По отношение на задължението по чл. 86, ал. 1 ЗЗД се излага, че претендиращият период касае задължения, за които са приложими ОУ от 2016 г., които регламентират падеж на задължението на конкретно определен срок, а не се обуславя от публикуване на фактури на интернет страницата на дружеството. Твърди се, че дори и да се приеме, че в исковия период са действали ОУ от 2014 г., то посочените норми не били нищожни, тъй като потребителите не били задължени да правят никакви значителни по размер разходи за снабдяване с технически средства, а са могли да допускат представител на дружеството за отчитането на дължимите суми или да осведомяват дружеството в централното му управление. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 200 лв.

Третото лице помагач на страната на ищеца – „Т.С.“ ЕООД не подава отговор на въззивната жаба и не взема участие в настоящото производство.

Решението е влязло в сила в отхвърлителна част, като необжалвано.

Софийският градски съд, в изпълнение на правомощията си по чл. 269 ГПК,

след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на решението и прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, съобразявайки основанията за неправилност, посочени във въззивната жалба, прие следното:

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми.

Неоснователно е възражението на въззивницата Л. М. А. за недопустимост на решението в частта по иска за установяване дължимостта на сумата за услугата дялово разпределение, поради постановяването му в нарушение на диспозитивното начало. Съдът е сезиран с тази претенция, видно от исковата молба вх. № 2016955/01.09.2020 г. по описа на СРС. Същата е била предмет и на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК вх. № 3027842/15.06.2020 г. по описа на СРС, както и на издадената заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 23.06.2020 г. по гр.д. № 24127/2020 г. на СРС, 82 състав.

На осн. чл. 272 ГПК настоящият състав споделя изводите на първоинстанционния съд, касаещи фактическата и правна страна на спора. В допълнение към изложеното от СРС и като съобрази доводите във въззивното производство, съдът намира следното:

Налице са предпоставките на чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 150 ЗЕ, за уважаване на иска за сумата 976,51 лв., включваща цена на доставена от ищеца за периода м.05.2016 г. - м.04.2019 г. топлинна енергия и цена на услуга дялово разпределение, извършена в периода м.02.2017 г. - м.04.2018 г.

Правоотношението по продажба на топлинна енергия за битови нужди е регламентирано от законодателя в чл. 149 и сл. ЗЕ като договорно правоотношение, произтичащо от писмен договор, сключен при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Писмената форма на договора не е форма за действителност, а форма за доказване. Съгласно чл. 150, ал. 2 ЗЕ общите условия влизат в сила 30 дни след първото им публикуване най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване, без да е необходимо изрично писмено приемане от клиентите.

Страна по това неформално правоотношение е собственикът или титулярят на вещното право на ползване (съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ, изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.), или облигационният ползвател на имота, в случай че между последния и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот (съгласно задължителните разясненията, направени в т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. по т. д. № 2/2017 г., ОСГК на ВКС.) Тоест, потребител (клиент) на топлинна енергия, е всеки собственик на имота, титуляр на вещно право на ползване на имота или ползвател по силата на облигационно право на ползване на имота в сграда - етажна собственост, присъединен към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. Липсата на подадена от потребителя молба за откриване на

партида не означава, че няма облигационни отношения между страните, тъй като тези отношения се презумират от закона (в този смисъл решение № 35 от 21.02.2014 г. на ВКС по гр. д. № 3184/2013 г., III г. о., ГК). Клиентът на топлинна енергия е длъжен да монтира средство за дялово разпределение по чл. 140, ал. 1, т. 2 на отоплителните тела в имота си и да заплаща цена за топлинна енергия при условията и по реда, определени в съответната наредба (чл. 153, ал. 1 ЗЕ).

В случая страните са обвързани от действително неформално договорно правоотношение, по силата на което ищецът - енергийно предприятие се е задължило да предоставя топлинна енергия, а ответникът - потребител се е задължил да заплаща цената за същата, при договорените условия и срокове.

Ответницата Л. М. А. има качеството на потребител на топлинна енергия като собственик на процесния имот, видно от представения и неоспорен по делото нотариален акт за продажба на недвижим имот № 26 от 09.07.1998 г. по описа на СРС. Няма данни в иския период друго лице да е било титуляр на вещното право на ползване на имота или да е бил ползвател на облигационно основание, със сключен с топлопреносното предприятие договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди.

В спорния период (01.05.2016 г. - 30.04.2019 г.) между страните са действали различни общи условия: от 01.05.2016 г. до 09.08.2016 г. вкл. – ОУ публикувани на 10.02.2014 г., одобрени с решение ОУ-02/03.02.2014 г. на ДКЕВР, в сила от 12.03.2014 г.; от 10.08.2016 г. до 30.04.2019 г. – ОУ публикувани на 11.07.2016 г., одобрени с решение № ОУ-1/27.06.2016 г. на КЕВР, в сила от 10.08.2016 г. По делото няма данни и твърдения въззивницата – ответница, в срока и по реда на чл. 150, ал. 3 от ЗЕ, да е възразила срещу ОУ и да е подписано индивидуално споразумение за доставка на топлинна енергия между страните.

Възражението на ответницата, че чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ОУ са нищожни на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП, като противоречащи на общия принцип за добросъвестност, установен в чл. 143, ал. 1 ЗЗП, е неоснователно. Разпоредбата на чл. 146, ал. 1 от ЗЗП предвижда, че неравноправните клаузи в договорите са нищожни само в случаите, в които те не са уговорени индивидуално. Според дефиницията на дадена в чл. 146, ал. 2 ЗЗП, клаузи, които не са уговорени индивидуално са онези, които са изготвени предварително, без потребителят да е имал възможност да влияе върху съдържанието им. В случая, не се касае за клаузи, върху чието съдържание потребителят не може да влияе (по смисъла на чл. 146, ал. 2 ЗЗП, с идентично съдържание като чл. 3, т. 2 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета относно неравноправните клаузи на потребителските договори), доколкото съгласно цитираната вече разпоредба на чл. 150, ал. 3 ЗЕ потребителите, които не са съгласни с ОУ, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия, които след приемането им от предприятието, да се отразят в допълнителни писмени споразумения. Както вече бе посочено, по делото няма данни и твърдения въззивницата – ответница, в срока и по реда на чл. 150, ал. 3 ЗЕ, да е възразил срещу ОУ и да е подписано индивидуално споразумение за доставка на топлинна енергия

между страните.

Относно претенцията за установяване на вземане за сума за дялово разпределение следва да се посочи, че съгласно чл. 139 ЗЕ, разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост се извършва по система за дялово разпределение. Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сгради - етажна собственост се извършва от топлопреносното предприятие или от доставчик на топлинна енергия самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. Клиентите в сграда в режим на етажна собственост избират, с писмено съгласие и с минимално изискуемо мнозинство две трети от собствеността в сградата, лице, регистрирано по реда на чл. 139а ЗЕ, за извършване на услугата дялово разпределение (чл. 139б, ал. 1 и ал. 2 ЗЕ). Съгласно чл. 149б, ал. 3 ЗЕ, в договора за продажба на топлинна енергия от доставчик на клиенти в сграда – етажна собственост, услугата дялово разпределение се извършва от и за сметка на доставчика самостоятелно или по сключен от него договор с лице, регистрирано по реда на чл. 139а ЗЕ.

Видно от протокол от 26.08.2002 г. от общото събрание на етажните собственици на вх. Б на сградата, находяща се в гр. София, ж.к. ****, за извършване на услугата дялово разпределение е избрано дружеството „Т.С.“ ЕООД, а видно от договор № 3213/29.08.2002 г. етажната собственост на вх. Б на същата сграда е възложила на „Т.С.“ ЕООД доставка и монтаж на термостатни вентили, термостатни глави и индикатори за разпределение на разхода на топлинна енергия; извършване на индивидуално измерване на потреблението на топлинна енергия и вътрешно разпределение на разходите за отопление и топла вода, включително издаването на обща и индивидуални сметки.

Неоснователно е възражението на въззивницата, че в процесния период договор № 3213/29.08.2002 г. не е действал. Съгласно чл. 2.4. от договора, същият се сключва за срок от две години, като се удължава автоматично с още една календарна година в случай, че никоя от страните не го прекрати с писмено предизвестие, дадено един месец преди изтичането на срока му. По делото няма данни договорът да е бил прекратен, поради което действието му е било продължено и за процесния период.

Неоснователно е възражението на въззивницата, че дружеството за дялово разпределение „Т.С.“ ЕООД не било вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. От представения от ищцовото дружество договор по чл. 139в ЗЕ от 29.07.2015 г., сключен между „Т.С.“ ЕАД и „Т.С.“ ЕООД, последното дружество притежава регистрация по чл. 139а ЗЕ с № Р-01/06.04.2007 г.

Неоснователно е възражението на въззивницата, че потребителите на топлинна енергия не дължат цената на услугата дялово разпределение. В чл. 36 ОУ от 2014 г. е предвидено, че клиентите заплащат услугата дялово разпределение на „Т.С.“ ЕАД, като съгласно чл. 33, ал. 2 ОУ от 2016 г., действащи в процесния период 01.02.2017 г. - 30.04.2018 г., клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата за потребеното количество топлинна енергия за отчетения период (в това число и услугата дялово разпределение) в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят (в този смисъл е неоснователно

възражението на ответницата, че е неясно кога настъпва падежът на задължението за услугата дялово разпределение).

Налице е изправност на ищеца – доставяне, в процесния период, на топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване (БГВ). Установена е и нейната стойност – 1518,36 лв. реално потребена топлоенергия. От заключението на вещото лице по приетата по делото съдебнотехническа експертиза се установява, че бл. 408 в гр. София, ж.к. „Люлин“ е бил топлоснабден за битово горещо водоснабдяване. Ежемесечно са извършвани, по електронен път, отчети на данните от общия топломер за потребената топлоенергия, като на общия топломер са извършвани необходимите метрологични проверки от оправомощена лаборатория. От отчетената ежесмесечна енергия е приспадана, за сметка на „Т.С.“ ЕАД, топлинната енергия за технологични разходи (загуби в АС), съгласно нормативните изисквания, като между абонатите е разпределяно само чистото количество топлинна енергия. В процесния апартамент има два броя водомери за топла вода. За процесния имот абонатът е осигурил достъп до имота за проверка и отчет на водомерите и главните отчети от 23.04.2017 г., от 28.04.2018 г. и от 25.04.2019 г. са подписани. Извършваните измервания в абонатната станция, начисления, дялово разпределение и остойностяване на потребена топлинна енергия са в съответствие с изискванията на нормативните документи и цени, действащи през процесния период.

Несъответни на доказателствата по делото са твърденията на ответницата, че в имота не е бил извършван реален отчет, а топлинната енергия за БГВ е била начислена на максимална мощност, при липса на достъп до жилището. Тези твърдения противоречат на заключението на вещото лице, поддържано от експерта след напомняне на отговорността му по чл. 291 НК, неоспорено от страните по делото и прието като пълно, ясно, обосновано и непораждащо съмнение за правилността му. Ответницата не е възразила за приемането на експертното заключение, нито е поискала допускането на повторна или допълнителна СТЕ. Такова искане не е направено и с въззивната жалба.

Установено е от заключението на съдебнотехническата експертиза и обстоятелството, че „Т.С.“ ЕООД е извършвало дяловото разпределение за имота в съответствие с методиката и нормативната уредба.

Налице е виновно неизпълнение на задължението на ответницата за заплащане цената на доставената топлоенергия и на услугата дялово разпределение – по делото няма наведени твърдения за плащане на дължимите суми, нито са доказани такива плащания.

Горното налага извод за дължимост от Л. М. А. на претендираната сума от 1423,80 лв., включваща цена на доставена в периода 01.05.2016 г. - 30.04.2019 г. топлинна енергия и цена на предоставена в периода 01.02.2017 г. - 30.04.2018 г. услуга за дялово разпределение за процесния топлоснабден имот. Неоснователен е доводът на въззивницата, че искът за заплащане на цена за услуга дялово разпределение следва да бъде отхвърлен, тъй като не е доказан по размер. Съгласно разпоредбата на чл. 162 ГПК, когато искът е установен по основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера му по своя

преценка.

Възражението на Л. М. А., направено в отговора на исковата молба, за погасяване по давност на процесните вземания на ищеца е основателно за периода 01.05.2016 г. – 14.06.2017 г. Според разясненията, дадени с Тълкувателно решение № 3/18.05.2012 г., по тълкувателно дело № 3/2011 г., на ОСГТК на ВКС, процесните вземания представляват периодични плащания и се погасяват с изтичане на тригодишния давностен срок по чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Изискуемостта на вземанията, възникнали при действието на ОУ от 2014 г. (вземанията, дължими за времето от 01.05.2016 г. до 09.08.2016 г. вкл.), е настъпила, съответно давността е започнала да тече, от датата, на която задължението е възникнало, тъй като е налице хипотезата на чл. 114, ал. 2 ЗЗД – уговорено е в чл. 33, ал. 2 ОУ от 2014 г., че вземането за цената на доставена топлоенергия става изискуемо в 30-дневен срок от датата на публикуване от кредитора на фактурата на интернет страницата на продавача, тоест след покана от кредитора. Изискуемостта на вземанията, възникнали при действието на ОУ от 2016 г. (тези от 10.08.2016 г. до 30.04.2019 г. вкл.) е настъпила, съответно давността е започнала да тече, с изтичане на 45 дни след месеца, за който е възникнало задължението (чл. 114, ал. 1 ЗЗД). Това е така, защото съгласно чл. 33, ал. 1 ОУ от 2016 г. клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, тоест падежът на тези задължения е определен. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 15.06.2020 г., към който момент тригодишният погасителен давностен срок е изтекъл за вземанията, дължими за периода 01.05.2016 г. – 15.06.2017 г., възлизащи общо на 447,29 лв.

Поради частична основателност на възражението за изтекла погасителна давност, искът за заплащане на цената на доставена топлинна енергия и на услугата дялово разпределение за процесните периоди следва да бъде уважен за сумата 976,51 лв.

Налице са предпоставките по чл. 86, ал. 1 ЗЗД да присъждане на обезщетение за забавено плащане на главницата 976,51 лв. за процесните периоди. Настоящата инстанция възприема размера на обезщетението, определен от районния съд по реда на чл. 165 ГПК - 199,34 лв.

Поради съвпадение между изводите на настоящата инстанция с тези на районния съд, първоинстанционното решение ще следва да бъде потвърдено изцяло в обжалваните части, включително в частта за разноските.

При този изход на делото въззивницата Л. М. А. следва да понесе отговорността за разноските, направени от въззиваемото дружество „Т.С.“ ЕАД пред настоящата инстанция, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК. Поради това претенцията на дружеството за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, е основателно и следва да бъде уважено за сумата 100 лв., определена съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20168451 от 05.08.2021 г. по гр.д. № 41764/2020 г. на СРС, 82 състав, **в частта**, с която е признато за установено, по реда на чл. 422 ГПК, в отношенията между страните, че Л. М. А. дължи на „Т.С.“ ЕАД следните суми: 1/. на основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 150 ЗЕ - сумата **976,51 лв.**, представляваща цена на доставена в периода 01.05.2016 г. - 30.04.2019 г. топлинна енергия и на извършена в периода 01.02.2017 г. - 30.04.2018 г. услуга за дялово разпределение, ведно със законната лихва от 15.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане; 2/. на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД – сумата **199,34 лв.** обезщетение за забавено плащане, за периода 15.09.2017 г. – 28.05.2020 г., на цената на доставена топлинна енергия, и за забавено плащане, за периода 31.03.2017 г. – 28.05.2020 г., на цената на услугата дялово разпределение на топлинна енергия за топлоснабден имот в гр. София, ж.к. ****, аб. № 150824, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 23.06.2020 г. по гр.д. № 24127/2020 г. на СРС, 82 състав, както **и в частта** за разноските.

ОСЪЖДА Л. М. А., ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „Люлин“, чл. ****, на осн. чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ, да заплати на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, ул. ****, сумата 100 лв. юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство пред въззивната инстанция.

В останалите части първоинстанционното решение е влязло в сила като необжалвано.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председатель: _____

Членове:

2.